

Landbruksplan

for

FROSTA

2003-2007

Frosta kommune

Vedtatt av kommunestyret 09.09.2003, Sak 051/03

1.0 Bakgrunn og organisering

Hvorfor utarbeide en landbruksplan ? Landbruksnæringa er en svært viktig del av næringsgrunnlaget på Frosta. Næringa kjennetegnes av et dyktig fagmiljø, med stor evne og vilje til omstilling. Samordning av ressurser og kunnskap for videre utvikling er viktig. Frosta er i en helt spesiell posisjon med tanke på tidlighet, grønnsaksproduksjon og helårsproduksjon i veksthus.

I Kommuneplan 1999-2011, strategidelen er landbruket grundig omtalt i bakgrunn og status(næringsstruktur). Et velpleid kulturlandskap som attraktivt miljø for opplevelse, trivsel og bosetting. Mål og strategier av betydning for landbruket, hovedmål 4.2 Økt tilrettelegging for næringsutvikling

Fokus på landbruket, Strategisk plan for landbruket i Nord-Trøndelag 20.11.2001. Initiativet til en egen landbruksplan for Frosta startet i forlengelsen av UNN's diskusjon ved behandling av Strategisk plan for landbruket i Nord-Trøndelag, 26.02.2002.

Vedtak i UNN/styringsgruppe for planen 25.06.2002 hvor ambisjonen er å utarbeide en forenkla landbruksplan hvor de viktigste hovedutfordringene avklares, og hvor det arbeides for å sette ambisiøse men realistiske mål på avgrensede og prioriterte områder. Det ble vektlagt at prosessen måtte forankres godt i næringa. Den 03.09.2002 ble det arrangert et oppstartmøte med næringsorganisasjonene i landbruket, Stjørdal og omegn forsøksring og Frosta Utvikling AS. Det ble i møte fremmet forslag til temagrupper og gitt frist til bemanning av disse.

Organisering av arbeidet i 5 temagrupper fra desember 2002 til mars 2003:

1. Kulturlandskap, skog og reiseliv
2. Husdyrproduksjon
3. Potet, grønnsaker og bærproduksjon
4. Veksthus
5. Areal og ressursforvaltning

Gruppene startet med gjennomføring av SWOT-analyse, hvor fokus var styrker og svakheter i dagens situasjon, og muligheter og trusler i framtida. Gruppene avleverte innspill i forhold til følgende **mandat** medio mars 2003:

- Ta bygda/grenda som utgangspunkt og definer hovedmål og delmål for ambisjonene for framtida med utgangspunkt i gruppens tema.
- Hvilke utfordringer ser dere i forhold til måloppnåelse ? Hvilke hovedstrategier vil dere velge for å nå målene
- Prioriter gjennomføring av aktuelle tiltak med ansvarsfordeling mellom ulike aktører

Etter ny politisk organisering pr 01.01.2003 har Komite' for utvikling og næring fungert som styringsgruppe og organ for fremming av planen til politisk behandling.

2.0 Rammevilkår

Dette kapittelet er ikke ment som en utdypende utredning, men som en enkel oversikt over systematikken i rammevilkårene. Målet er å utarbeide en forenkla Landbruksplan. Rammevilkårene er stadig i endring, og innebærer i praksis en skjerping av konkurransevilkår, og avregulering av markedet. Relativt tungt innslag av grønnsakproduksjon og veksthusproduksjon på Frosta gjør oss allerede mer markedstilpasset enn sammenlignbare landbrukskommuner

Internasjonalt

EØS og EU, WTO

Nasjonalt

Lovverk, virkemidler over jordbruksavtalen, Stortingsproposisjoner, stortingsmeldinger. Overordna landbrukspolitiske mål og retningslinjer

Regionalt

Lokalt

Forvaltning av juridiske (herunder arealforvaltning) og økonomiske virkemidler.
Frosta kommune som tilrettelegger for næringsutvikling, utviklingsmuligheter, areal, energi, kompetanse, initiativ, prosjektaktivitet, samlet veiledningsapparat.
Næringsmiljø med omstillingsevne og vilje

3.0 Kort status for landbruket på Frosta

Arealgrunnlag, bruken av jordbruksarealene, antall driftsenheter, omfanget av leid areal m.v. med utvikling over flere år, finnes som eget vedlegg til planen. Det samme gjelder mer detaljert ressuroversikt for skogbruket.

Landbruket er svært fremtredende på Frosta dette fremgår også av kommuneplanenes visjon: ”**først og fremst**”

Frosta - først og fremst

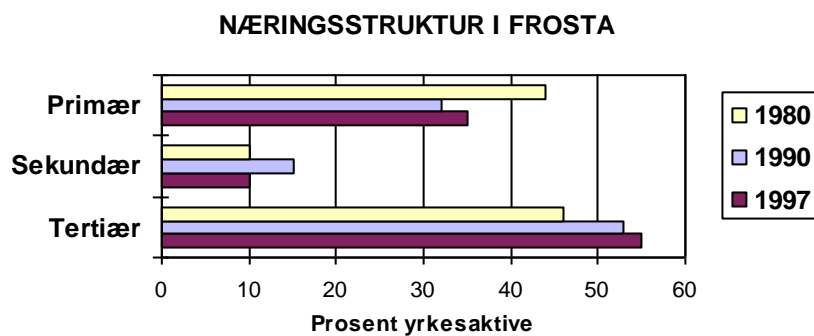
Visjonen kan forankres historisk i Frostatingsloven, hendelsene på Logtun, gjennom klosteretableringene på Tautra og andre kulturminner fra middelalderen.

Frosta er ellers kjent som Trondhjems kjøkkenhage med et variert og intensivt landbruk. Vi er ofte først ute med poteter og grønnsaker på våren, samtidig som produsentene kompetansemessig ligger «langt fremme».

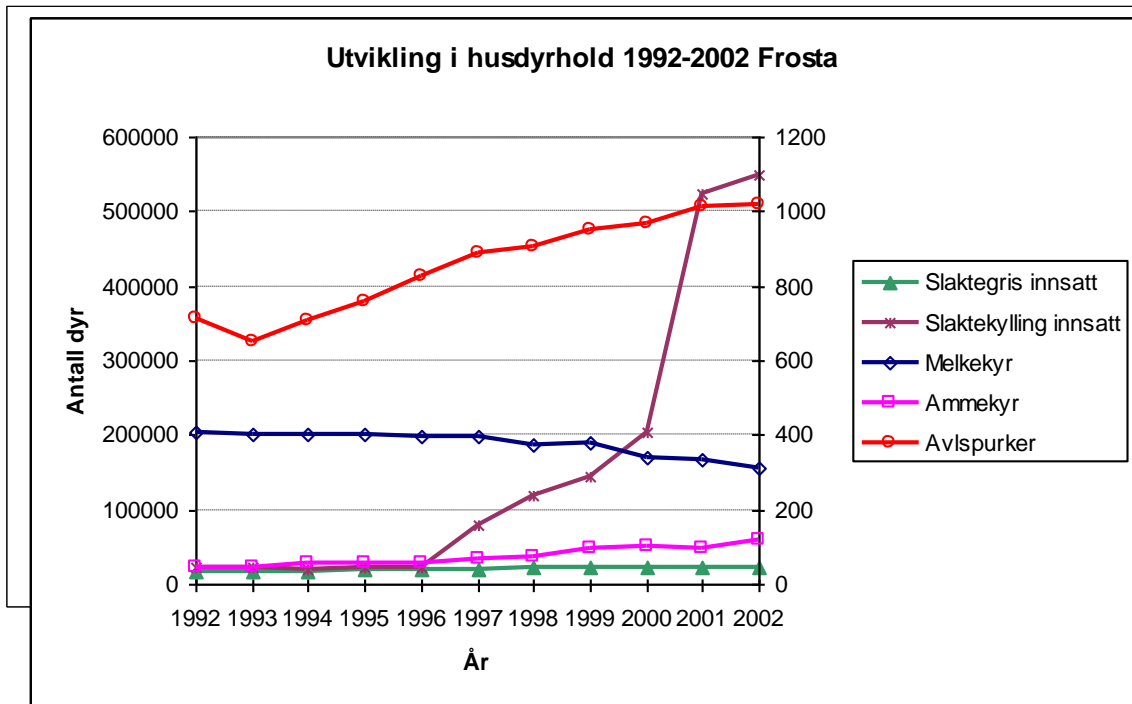
Frosta er geografisk avgrensa som ei halvøy i Trondheimsfjorden. Blant annet har dette bidratt til utviklinga av Frosta-samfunnet og etableringa av Frosta som en egen kommune.

Frosta ønsker å bestå som egen kommune. Vi ønsker å være «utviklingsretta» innafor både landbruksrelatert og annet næringsliv. Vi ønsker i tillegg å gi offentlige tjenester med høg kvalitet. Vi skal dessuten bidra til stolthet og trygghet for de som bor i kommunen.

I kommuneplanens strategidel beskrives næringsstrukturen, hvor landbruk, eller primærnærings i 1997 utgjør over 30 % av sysselsettingen, jfr figuren under:

Utvikling i arealbruk/planteproduksjon, husdyrproduksjon og skogbruksaktivitet på Frosta i siste 10-årsperiode fremgår av figurene under. Se ellers i vedlegg til planen.

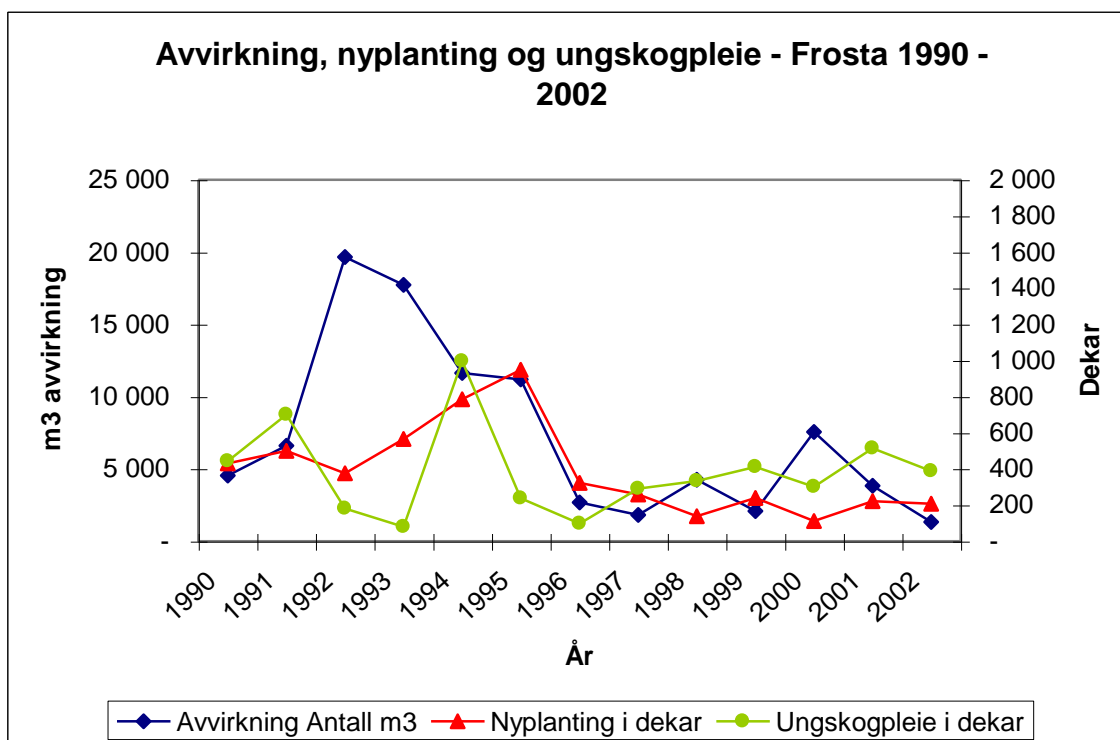

Skogbruksaktivitet Frosta 1990 - 2002.

Årstall	Avvirkning			Nyplanting		Ungskogpleie
	Antall m ³	Brutto verdi	Verdi pr.m ³	Ant. planter	Ant. da	Ant. Da
1990	4 553	1 451 355	319	90 550	431	444
1991	6 605	2 365 096	358	107 000	500	700
1992	19 656	6 008 589	306	81 025	376	180
1993	17 726	4 914 720	277	114 500	566	79
1994	11 637	2 943 724	253	156 340	785	997
1995	11 195	3 604 829	322	171 545	948	238
1996	2 686	835 028	311	53 720	322	98
1997	1 824	588 219	322	45 250	259	290
1998	4 248	1 312 212	309	26 195	138	333
1999	2 093	695 301	332	47 580	239	412
2000	7 551	2 278 215	302	20 850	111	302
2001	3 835	1 201 467	313	41 070	222	514
2002	1 335	358 015	268	35 475	208	389

Suppleringsplanting, grøfting, vegbygging, event. annet er ikke tatt med i denne statistikken.

Et utvalg fra tabellen i diagram

4.0 Mål

Visjon

Med utgangspunkt i Frostas kompetente og omstillingsvillige landbruksnæring skal det videreutvikles et regionalt offensivt kompetansemiljø innen landbruksretta utviklingsarbeid og forvaltning.

Hovedmål

Videreutvikle landbruket på Frosta i en økonomisk robust og utviklingsorientert retning, med vekt på økt verdiskapning, naturforvaltning og levende lokalsamfunn.

Landbruksplanen skal være et verktøy i å flagge næringens betydning både innad og utad. Dette skal bidra til økt selvfølelse/motivasjon for videre utvikling. Og økt forankring i skole og øvrig næringsliv.

For å nå hovedmålet vil det generelt være sentralt å gjennomføre tiltak for å opprettholde rekrutteringa til landbruket, utnytte muligheter for å sikre økonomien og opprettholde den kompetansen og det fagmiljøet som allerede finnes på Frosta. Det vil bli en utfordring å legge forholda til rette trivselsmessig (ferie/fritid), økonomisk og praktisk. Å opprettholde og skaffe til veie riktig kompetanse vil være svært avgjørende for landbruket i framtida. Det blir stilt stadig strengere krav til produsentene og måten produksjonen på primærleddet foregår. Å gi tilbud om kunnskapsheving vil derfor være et sentralt begrep i denne sammenheng.

Opprustning og vedlikehold av veinett og infrastruktur er en viktig forutsetning for fortsatt produksjon og levering av kvalitetsprodukter til markedet.

DELMÅL:

Kulturlandskap, skog og reiseliv

- Økt tilgjengelighet i og til kulturlandskapet
- Økt profilering av kulturminner
- Bevare kantvegetasjon
- I størst mulig grad opprettholde eksisterende skog som le-skog
- Øke verdiskapningen i skogbruket gjennom satsing på nisjeproduksjon
- Økt bruk av skog som energibærer, bioenergi (fjernvarmeanlegg)
- Øke aktivitetstilbudet i reiselivssammenheng
- Videreutvikle en handlingsplan for reiseliv

Areal og ressursforvaltning

- Redusere andelen leid jord, øke andelen eid jord
- Økt bruk av utmarka til beite
- Opprettholde produsert volum i landbruket
- Øke omfanget av leplanting
- Redusere veksten/stoppe bruken av steinfyllinger/gårdsfyllinger som forringer kulturlandskapet og strandsonen
- Økt fokus på mer miljøvennlig landbruk og minimering av arealavrenning
- Øke tilgjengelighet på landbruksfaglig kompetanse hos kommunal landbruksmyndighet

Husdyrproduksjon

- Videreutvikle kompetanse i organisasjoner og faglag
- Økt veiledning og informasjon i forbindelse med generasjonsskifte
- Prioritering av samarbeidsløsninger generelt
- Etablering av et felles gjødsellager. Bakgrunnen for dette forslaget er at nye konsesjonsgrenser sannsynligvis vil tre i kraft
- Redusere risiko for smitte av husdyr og planter
- Ha tilfredsstillende faglig avløsningstilbud ved sykdom

Potet, grønnsaker og bærproduksjon

- Øke volumet på grønnsak- og bærproduksjonen på Frosta. For jordbær og bringebær er ikke industrimarkedet dekket opp ennå. Et mål på børsida vil være å prøve å komme opp på det nivået bærproduksjonen var tidligere.
- Legge forholda til rette for produksjon av nye produkt og for etablering av videreforedling av grønnsaker, potet og bær.
- Øke miljøbevisstheten i landbruket ved å etablere et økologisk miljø på Frosta. Redusere bruk av plantevernmidler og unødvendig bruk av gjødsel.
- Tilrettelegge for etablering av et nytt fellespakkeri på Frosta. Det er svært viktig for produsentmiljøet på Frosta at pakkeriet fortsatt blir lokalisert her. Bakgrunnen for dette er skjerpa kvalitetssikringskrav for pakkeri- og lagerbygninger frå grossistene.
- Sette inn tiltak for å øke/bedre kvaliteten på potet. Økonomien og kvaliteten må bli bedre i potetproduksjonen, for at produsenten skal/vil fortsette med denne produksjonen.

Veksthus

- Økonomisk trygghet i næringen
- Økt rekruttering til næringen
- Bedre fagutdanning relatert til næringen
- Bedre den politiske forståelsen for næringens verdiskapning
- Nasjonale energipriser

5.0 Strategier

Strategivalg omfatter hovedprioriteringer/veivalg på gruppe tiltak for å vinkle seg inn på en gruppe prioriterte delmål.

Gjennomgående strategier:

- Videre kompetanseutvikling i og omkring landbruksnæringa
- Rekruttering
- Tilrettelegging for økt verdiskapning i og i tilknytning til landbruk
- Økt bevisstgjøring hos lokale og nasjonale politikere for å øve påtrykk for utvikling av best mulig rammebetingelser for næringa
- Ressursforvaltning
- Trygg mat – produkt og produksjonskvalitet
- Nye samarbeidsmodeller, kostnadsjakt

6.0 Handlingsplan/Tiltak

På lik linje med vektlegging av *prosessen og brukermedvirkning* i utarbeidelsesfasen av planen, er det viktig at alle som skal bidra i gjennomføringen av tiltak bidrar sammen for å fastsette realistisk framdriftsplan for gjennomføring av de ulike tiltak. Dette vil kunne sikre bedre oppslutning og legitimitet for gjennomføring av tiltak. Prioritering av tiltak med konkret framdriftsplan vil skje i dialog med berørte aktører etter politisk behandling av planen. Frosta kommune tar initiativ til slik oppfølging

Det legges opp til en årlig evaluering av gjennomføring av handlingsplan/tiltak, dette for å sikre bruken og oppslutningen av planen. Rulleringen er tenkt gjennomført i forkant av den årlige rapporteringen til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Landbruksavdelingen, som innføres i forbindelse med kommunens nye forvaltningsansvar innenfor miljø- og skogområdet fra 01.01.2004.

Gjennomføring av tiltak må sees i sammenheng med retningslinjer og planer for helhetlig arealbruk og viktige arealer for landbruket, jfr. Også miljøplan i landbruket, grunnlaget for virkemiddelbruk – økonomisk og juridisk. Aktiv prioritering av utviklingsarbeid innenfor tradisjonelt landbruk og ny næringsvirksomhet i tilknytning til landbruket er en rød tråd handlingsplanen, og vil ligge til grunn for oppgaveprioriteringen. I dette er det sentralt å øke foredlingsgraden lokalt og bedre mulighetene for nisjeprodukt-produsenter.

Tema: 1. Skog, Kulturlandskap, Reiseliv

nr	Tiltak	Mål	beskrivelse	start	oppf.	ferdig	ansv	støtte
1.1	Organisering av tilgjengeligheten til kulturlandskapet på Frosta	Forbedre tilgjengeligheten i forhold til nå situasjon	<ul style="list-style-type: none"> a) Etablere nye turstier/sykkelstier over hele bygda. b) Skilting av kulturstier og kulturminner samt utsiktspunkter c) Ordne bålplasser/grillplasser på egnede steder – ved vatn for eksempel/eller ved sjøen. d) Rigge opp sittegrupper/benker i tilknytning til turstiene. e) Skilting/merking av spesielle biotoper, f.eks på Tautra. 	Høst 2003 Miljøplan arbeid på det enkelte bruk			Grendalag/ grunneiere Historielag	Utnytte STILK og Områdetiltak
1.2	Etablere samt vedlikeholde Leskog	Bedre situasjonen i forhold til i dag	<ul style="list-style-type: none"> a) Vedlikehold leskog særlig på Sør delen av Frosta. b) Vurdere mulighetene for ny leskog i over nevnte område ved å kartlegge manglende vegetasjon. c) Kartlegge kantvegetasjon og søke å bevare denne(Miljøplan) 	Høst 2003 Miljøplan arbeid på det enkelte bruk			Grunneiere Frosta kommune	

1.3	Utnytte skog til biologisk brensel	Forsøke å utnytte denne muligheten i større grad enn i dag.	<ul style="list-style-type: none"> a) Behov for politisk vedtak/oppslutning om at man skal tilrettelegge for oppvarming av f.eks nye boligområder/nybygg basert på biologisk brensel som ressurs. b) Kartlegge markedsadgang og muligheter innen bl.a. energiforsyning til veksthus ved hjelp av bioenergi. c) Gjøre et forstudie d) Lage beslutningsunderlag 	Høst 2003			Skogierforeningen/skogbruksetaten/grunneiere	Frosta Utvikling/Frosta Kommune
1.4	Juletre og Pyntegrønt	Undersøke mulig produksjon	a) Lage Beslutningsunderlag/forstudie				Grunneiere	Frosta Utvikling Nord-Trøndelag pyntegrøntlag.
1.5	Etablere plantefelt med aktuelle løvtreslag	Øke verdiskapningen i skogbruket gjennom satsing på nisjeproduksjon	<ul style="list-style-type: none"> a) Etablere plantefelt/bestander av Svartor (nordens Mahogny), Bjørk, Alm, Ask og Osp b) Utnytte egnede arealer og basert på naturlige fortrinn. Egnede områder for ulike treslag 				Grunneiere Frosta kommune	Virkemidler Skog

1.6	<p>Etablere nye tilbud i reiselivsnæringa som sikrer jevnere pågang av tilreisende i og utenom høysesong.</p> <p>Se helheten i det å markedsføre tilgangen på naturperlen Frosta. Utnytte særpreget til Frosta i kommersiell forstand.</p>	<p>Øke inntjeninga til aktørene i næringa, samt skape positive ringvirkninger for handelsnæringa samt landbruket på Frosta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Skape nye aktiviteter både for de som søker rekreasjon og de som ønsker tilrettelagte aktiviteter. b) Hva med fjellklatring? c) Vintersportsfiske? d) Leirskole på Frosta? e) Gårdshotell? f) Gårdsturisme g) Fasiliteter for kurs og konferanse – nytt flerbrukshus i sentrum? h) Vurdere etablering av en organisasjon for reiselivsnæringa. i) Samkjøre og forsterke markedsføringa av Frosta som attraktivt reisemål. j) Sørge for en bedre profilering av gårdsmatproduktene på Frosta – både på råvaresiden og videreforedlede produkter. 					
-----	--	---	---	--	--	--	--	--

Tema: 2. Areal- og ressursforvaltning

nr	Tiltak	Mål	beskrivelse	Start	oppf.	ferdig	ansv	støtte
2.1	Bedre arrondering, arealdisponering og driftsgrunnlag	Redusere andelen leid jord, øke andelen eid jord	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv tilrettelegging og stimulering slik at leid jord kan erverves som tilleggsareal til heltidsbruk • Brakklagt areal • Areal på fritidseiendommer 	Prioritet 4			Frosta kommune	
2.2	Økt bruk av utmarka til beite	Økt ressursutnytting for verdiskapning i husdyrholdet, pleie av kulturlandskap	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegging, organisering, initiering • Økt krav om beite for storfe • Samarbeid/samdrift for å oppnå utnyttelse av utmarksressursene • Fellesbeite 	Prioritet 3			Frosta kommune	
2.3	Prioritere volumproduksjon foran øvrig produksjon	Opprettholde produsert volum	<ul style="list-style-type: none"> • Volum i lokalt og nasjonalt perspektiv • Markedsandel 	Prioritet 1			Frosta kommune	
2.4	Lage helhetlig plan for leplanting	Øke antall leplantingstiltak	<ul style="list-style-type: none"> • Tas inn i arbeidet med miljøplaner • Oppprioritere etablering av leplanting. • Utarbeide leplantingsplan for kommunen • Initiere samarbeid 				Grunneiere Frosta kommune FMLA v/Paul Arne Tilset	

2.5	Etablering av færre og felles tømmeplasser for naturlige masser/stein	Begrense veksten/ bruken av steinfyllinger/gårdsfyllinger som forringer kulturlandskapet og strandsonen	<ul style="list-style-type: none"> • Initiere prosess for å komme fram til et færre antall tømmeplasser i bruk. • Fokuserer på egnede lokaliteter som også ivaretar mulighet til adkomst for henting av stein som ressurs i forbindelse med ulike utbyggingsformål • Dersom fyllingen overstiger 3 m tykkelse skal melding sendes kommunen. Kommunen kan da sette krav eller forby fylling av hensyn til f.eks biologisk mangfold eller kulturlandskapsverdier 	Usikkerhet om prioritet			Grunneiere Frosta kommune	
2.6	Økt bruk av fangvekster/ettergrøde og mer miljøvennlig drift	Øke fokus på mer miljøvennlig landbruk og minimering av arealavrenning	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon og stimulering til bruk av tilgjengelige virkemidler. • Fangvekster, endra jordarbeiding m.v. • Redusere andelen brenning av halm nært skole, omsorgssenter og boligfelt – Kommunen kan innføre forbud med hjemmel i Kommunehelsetjenesteloven og/eller lov om brannvern 				Grunneiere Frosta kommune	

2.7	Økt ressursbruk på landbruksfaglige oppgaver i Frosta kommune	<p>Øke tilgjengelighet på landbruksfaglig kompetanse hos kommunal landbruksmyndighet</p> <p>Beholde eksisterende fagmiljø gjennom aktiv bruk og stimulering av forsøksring og faglag m.v.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere ressursbruk på landbruk i eksisterende stillingshjemler <p>Etablere nye stillingshjemler innen landbruk</p> <p>Dette for å :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øke innsatsen på informasjons- og initiativområdet.. Herunder i større grad gjøre virkemiddelordninger kjent for næringsutøverne i landbruket. 	Prioritet 2			Grunneiere Frosta kommune	
-----	---	---	--	-------------	--	--	---------------------------------	--

Tema: 3. Husdyrproduksjon

nr	Tiltak	Mål	beskrivelse	start	oppf.	ferdig	Ansv	støtte
3.1	Tilrettelegge for videreutvikling av kompetanse	Videreutvikle kompetanse i organisasjoner og faglag	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid om arrangement, areanaer, tilgjengelig utstyr og lokaler 				Frosta Landbrukslag	
3.2	Informasjonspakke fra Frosta kommune til nye brukere Etablering av lokalt landbruksråd ansvarlig for dette	Økt veiledning og informasjon i forbindelse med generasjonsskifte Bedre lokalt tilpassede løsninger ift. endring i regelverk. Fokus på god dialog mellom brukere og Forvaltning	<ul style="list-style-type: none"> • En enkel oversikt over personer og tjenester både I kommune og I lag og organisasjoner. • Litt info om landbruksbyråkratiet (tilskuddsordninger,ksl,miljø). • Nye ting bør alle brukere bli informert om. • Når nye krav kommer bør de i størst mulig grad tilpasses lokale forhold 				Brukere og Frosta kommune	
3.3	Restriktiv holdning vedrørende smitteproblematikk overfor dyr og planter	Redusere risiko for smitte av husdyr og planter	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjonsarbeid 					
3.4	Opprettholde ordningen med kommunal landbruksvikar	Ha tilfredsstillende faglig avløsningstilbud ved sykdom					Frosta kommune, Brukere	

3.5	Gjennomføre informasjonsaktivitet overfor lokalsamfunnet	Synliggjøre og skape bedre forståelse for landbrukets aktive miljøarbeid	<p>Fokus på KSL, Miljøplan, Biologisk Mangfold. Autorisasjon m.v. – Matvaresikkerhet/Trygge matvarer</p> <p>Vareflyt og dokumentasjon fra jord til bord</p> <p>Informasjonsarbeid</p>				Brukere, Landbrukslag, Frosta kommune	
-----	--	--	---	--	--	--	---------------------------------------	--

Tema: 4. Potet-, grønnsaks- og bærproduksjon

nr	Tiltak	Mål	beskrivelse	start	oppf.	ferdig	ansv	støtte
4.1	Utarbeide strategi for rekruttering	Rekruttering og kompetanseheving. Samarbeid Økt volum/kontrakter og bedre lønnsomhet	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med andre produsenter vil bidra til å tilfredstille det sosiale behovet med ferie/fritid og videre trivsel. • Næringa må være attraktiv, og forholda må ligge til rette for at de unge ønsker å etablere seg på landsbygda. Lage en strategi for rekruttering til landbruket.. • Det er viktig å ta vare på Forsøksringen, og beholde kontoret den har på Frosta. Forsøksringen er et viktig ledd for å opprettholde og utvikle den kompetanse og det fagmiljøet som er etablert på Frosta. • Utvikle, sikre og gjøre tilgjengelig kompetansen for hver enkelt gårdbruker. • Prøve å få med flere gårdbrukere til å delta i bedriftslederprogrammet "Bygdekompasset". • Arrangere kurs innen økonomistyring og ledelse. • Arrangere kurs/fagdager innen enkeltkulturer med vekt på plantevern, dyrkingsteknikk, omsetning, gjødsling mm. 				Kommunen, Forsøksringen og Frosta Utvikling	
4.2	Økt kvotetildeling	Øke volumet på grønnsaks- og bærproduksjonen på Frosta	<ul style="list-style-type: none"> • Viktig kriterium for måloppnåelse er leveringsdyktighet og sterkt produsentmiljø. • Tilpassingsevne, omstillingsevne og vilje til å produsere det markedet etterspør • Samarbeid, gir større sjanse for å få tildelt større kvoter. • Videreføre produksjon av kvalitetsvarer. • Videre satsing på bærproduksjon, spesielt jordbær og bringebær, slik at industrimarkedet blir dekket. 				Produsentene selv	

4.3	Følge opp satsing på igangsatte prosjekt	Økt produksjon av nye produkt og videreforedling.	<p>Følge opp verdiskapingsprogrammet for matproduksjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye produksjonsmuligheter med utgangspunkt i lokale fortrinn og trender. • Volumproduksjon og småskalaproduksjon være aktuelt. • ”Bondens Marked” kan være aktuelt å satse på for noen gårdbrukere, men dette vil være kapitalkrevende og ressurskrevende • ”Bondens Marked” kan være med på å synliggjøre varene i markedet. • Stort behov for kunnskap og kompetanse og kapital • Avhengig av enkeltpersoner eller bedrifter som er villig til å satse fullt og helt på dette området. • Å arrangere infomøte/fagkurs for å opparbeide seg kunnskap kan være det første steget for å komme i gang. 				Næringsutøvere, Frosta Utvikling AS Og Frosta kommune	
4.4	Arrangere kurs i økologisk landbruk	Avklare mulighetene og tilrettelegge for evt. ønske om etablering av økologisk produsentmiljø	Arrangere kurs/møter i små grupper for interesserte gårdbrukere innen økologisk landbruk. TRØKK (Trøndelags økologiske forsøksring)				TRØKK Forsøksringen	
4.5	Avklare mulighetene for etablering av Felles gjødsellager	Etablering av flere og mer omfattende samarbeidsløsninger	Kartlegge behov for et felles gjødsellager hos den enkelte gårdbruker. Kommunen vil sende ut et brev til alle gårdbrukere for kartlegging av behov/interesse				Frosta Kommune og Frosta Landbrukslag	

4.6	Nytt fellespakkeri.	Styrke eksisterende samarbeidsløsninger	<ul style="list-style-type: none"> • utfordringer i gjennomføring og finansiering • For å få til dette er produsentene avhengig av hjelp fra andre (eks. Kommunen, Fylkesmannen, Grossistene) • Alternativsvurdering: utbedring av eksisterende anlegg eller nybygging på Varteig, Økonomiske analyse og strategi • Produsentmiljøet rundt et slikt pakkeri er svært viktig, og derfor har Frosta fortrinn mhp fortsatt lokalisering av pakkeriet på Frosta. Dette er et viktig argument mot å legge et evt. nytt anlegg til Åsen (ved E6). 				Produsentpakkeriet og produsentene selv (med hjelp fra kommunen, fylkesmannen og grossistene)	
4.7	Igangsetting av prosjekt for å bedre potetkvalitet	Økt potetkvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Nye og bedre sorter/sortsutvikling • Et viktig kriterium for en god potetsort i dag vil være at den tåler omsetningen og at er bedre mot bl.a indre defekter. • Arbeidet med prosjektet "Potetkvalitet i butikk" følges opp • Fokus på hele verdikjeden fra sædpotetproduksjon til lagring og oppbevaring i butikk inkludert sortsmateriale 				Frosta Landbrukslag, Produsentpakkeriet og Forsøksringen	
4.8	Opprustning og vedlikehold av veinettet på og til og fra Frosta	Opprettholde varekvalitet Kvalitetsikring	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritering av ressursbruk på kommunale veier • Profilere behovene på RV 753 ift prioriteringer på vegbudsjett/fylkesprioriteringer, nasjonal transportplan • Felles prioritering/allianse med Levanger – Regional utfordring 				Frosta kommune, Statens vegvesen Innherred samkommune	

Tema: 5. Veksthus

nr	Tiltak	Mål	beskrivelse	start	oppf.	ferdig	ansv	støtte
5.1	Være i forkant med utvikling av produktkvalitet i forhold til trender /markedspreferanser	Økonomisk trygghet i næringen Næringen skal være ledende på kvalitet i takt med trender.	Arrangere trendseminar Delta på studieturer, ha kontakt med markedet					
5.2	Rekruttering	Økt rekruttering til næringen						
5.3	Kompetanseutvikling	Bedre fagutdanning relatert til næringen						
5.4	Arbeide for bedring av rammevilkår	Bedre den politiske forståelsen for næringens verdiskapning						
5.5	Sikre gunstig energiforsyning	Nasjonal likhet i energipriser - rammebetingelser	<ul style="list-style-type: none"> • Reforhandle avtaler om elektrisk kraft • Linjenett med kapasitet • Aktivt arbeide med strategi ift alternative energikilder bl.a. gass • Lobbyvirksomhet 					